

Egz. Nr ...

INSTRUKCJA OPERACYJNA LĄDOWISKA ŚMIGŁOWCOWEGO NAREW

WOJEWÓDZTWO: PODLASKIE

POWIAT: HAJNÓWKA

GMINA: NAREW

NAREW 27 lipca 2015 roku

STRONA WOLNA

INSTRUKCJA OPERACYJNA LĄDOWISKA ŚMIGŁOWCOWEGO „NAREW”
--

WYKAZ UŻYTKOWNIKÓW

EGZ. NR.1	ZARZĄDZAJĄCY LĄDOWISKIEM NAREW
EGZ. NR.2	URZĄD LOTNICTWA CYWILNEGO
EGZ. NR.3	POLSKA AGENCJA ŻEGLUGI POWIETRZNEJ

STRONA WOLNA

INSTRUKCJA OPERACYJNA LĄDOWISKA ŚMIGŁOWCOWEGO „NAREW”
--

ZMIANY I UZUPEŁNIENIA

Każda wprowadzona zmiana lub uzupełnienie powinny być wprowadzona do INOP i zaopiniowane w PAŻP. Zmianę należy zaznaczyć w stopce strony z podaniem numeru i daty zmiany.

Za aktualizację instrukcji odpowiedzialny jest Zarządzający Lądowiskiem.

<i>Strona zmiany</i>	<i>zmiana nr. /rok</i>	<i>Data zmiany</i>	<i>Podpis</i>

STRONA WOLNA

**INSTRUKCJA OPERACYJNA LĄDOWISKA ŚMIGŁOWCOWEGO
„NAREW”**

OBYWIAZUJĄCA LISTA KONTROLNA STRON

STRONA	DATA
1	27 lipca 2015
2	27 lipca 2015
3	27 lipca 2015
4	27 lipca 2015
5	27 lipca 2015
6	27 lipca 2015
7	27 lipca 2015
8	27 lipca 2015
9	27 lipca 2015
10	27 lipca 2015
11	27 lipca 2015
12	27 lipca 2015
13	27 lipca 2015
14	27 lipca 2015
15	27 lipca 2015
16	27 lipca 2015
17	27 lipca 2015
18	27 lipca 2015
19	27 lipca 2015
20	27 lipca 2015

STRONA WOLNA

INSTRUKCJA OPERACYJNA LĄDOWISKA ŚMIGŁOWCOWEGO „NAREW”
--

SPIS TREŚCI

1.Dane operacyjno techniczne	11/20
2.Charakterystyka lądowiska	12/20
3.Sytuacje szczególne	16/20
4.Pomoce radionawigacyjne	18/20
5.Pomoc medyczna	18/20
6.Posterunek policji	18/20
7.Straż pożarna	19/20
8.Informacje administracyjne	19/20
9.Łączność z AMC/ATS	19/20
10.Osłona meteorologiczna	20/20

ZAŁĄCZNIKI:

- Załącznik nr 1:** dokument Wójta Gminy Narew potwierdzający brak zastrzeżeń do planowanej rejestracji lądowiska śmigłowcowego i nie kolidowanie lądowiska z planem zagospodarowania gminy.
- Załącznik nr 2:** zgoda właściciela terenu na jego wykorzystanie do celów lotniczych
- Załącznik nr 3:** pisemne oświadczenie właściciela terenu, że lądowisko nadaje się do ruchu lotniczego w zakresie określonym w Instrukcji operacyjnej Lądowiska.
- Załącznik nr 4:** pisemne oświadczenie właściciela terenu, że użytkowanie lądowiska przez statki powietrzne nie zagraża bezpieczeństwu i mieniu.
- Załącznik nr 5:** mapa ze wskazaniem przeszkód lotniczych w promieniu 1 km. Od HRP lądowiska.
- Załącznik nr 6:** profile pól wznoszenia podejścia i przekroje płaszczyzn ograniczających przeznaczenie lądowiska 1:6 i 1:2.
- Załącznik nr 7:** szkic oznaczenia lądowiska i rozmieszczenie świateł podejścia i stref FATO i TLOF.
- Załącznik nr 8:** wyciąg z planu ratowniczego dla lądowiska Narew

INSTRUKCJA OPERACYJNA LĄDOWISKA ŚMIGŁOWCOWEGO „NAREW”
--

WSKAZÓWKI

1. Instrukcja operacyjna lądowiska śmigłowcowego „Narew” stanowi zbiór informacji, poleceń i nakazów koniecznych do właściwej eksploatacji tego Lądowiska.
2. W sprawach nieuregulowanych niniejszą instrukcją, należy kierować się obowiązującymi przepisami dotyczącymi lotnictwa, dyrektywami zawartymi w aneksach do „Konwencji Chicagowskiej” oraz szczegółowymi zasadami realizacji dyrektyw zawartych w ogólnych przepisach wykonawczych.
3. Niniejsze opracowanie zawiera instrukcje i procedury operacyjne, które muszą być stosowane podczas prowadzenia działalności lotniczej z lądowiska śmigłowcowego „Narew”. Przestrzeganie postanowień niniejszej Instrukcji jest obowiązkiem wszystkich osób eksploatujących lądowisko.
4. Zawarte w Instrukcji operacyjnej lądowiska śmigłowcowego „Narew” wytyczne i informacje, których wykorzystanie i przestrzeganie jest obowiązkowe, warunkują bezpieczne i prawidłowe wykonywanie lotów z tego lądowiska.

1. DANE OPERACYJNO - TECHNICZNE LĄDOWISKA:

1.1 Punkt odniesienia lądowiska:

- HRP – 135,50 m. n. p. m.

1.2 Współrzędne geograficzne punktu odniesienia lądowiska wg WGS - 84

- szer. geogr. **52° 54' 32,1" N**
- dług. geogr. **023° 32' 20,6" E**

1.3 Częstotliwość, sygnał wywoławczy radiostacji korespondencyjnej lądowiska NAREW

- 118,315 Mhz - „NAREW-RADIO”

1.4 Położenie w stosunku do miejscowości Narew:

1 km od centrum miejscowości po jej wschodniej stronie. Teren lądowiska przylega bezpośrednio do zabudowań produkcyjnych i znajduje się wewnątrz ogrodzonego terenu zakładu.

1.5 Położenie w stosunku do ukształtowania terenu:

Lądowisko usytuowane jest po południowo-wschodniej stronie miejscowości Narew w odległości około 400 m na południe od rzeki Narew. Maksymalna różnica w poziomie terenu wynosi 0,75 m. Od strony północnej i wschodniej lotniska teren niezabudowany, przylegający do drogi 685. Na kierunku wschodnim znajduje się linia drzew odległa około 80 m od płyty lotniska. W kierunku północno-wschodnim od lotniska, położone są nieużytki rolne. Od zachodu i południa są budynki produkcyjne f-my PRONAR., hangar, maszt antenowy GSM oraz budynki mieszkalne.

1.6 Wzniesienie punktu odniesienia lądowiska nad poziom morza:

- 135,50 m (443 ft) AMSL

INSTRUKCJA OPERACYJNA LĄDOWISKA ŚMIGŁOWCOWEGO „NAREW”
--

1.7 Przeznaczenie lądowiska:

Lądowisko przeznaczone jest do wykonywania operacji startów i lądowań, wykonywanych w warunkach VMC w dzień i w nocy dla śmigłowców o maksymalnej masie startowej statku powietrznego (MOTOM) do 5700 kg. oraz maksymalnym wymiarze śmigłowca do 15 m.

Wykorzystywane jest przez śmigłowce typu:

Schweizer S-333, R-44, Mi-2, EC-120, EC-130, AS 350/355

1.8 Warunki korzystania z lądowiska:

Lądowisko funkcjonuje doraźnie przez cały rok, bez ustalonych godzin pracy. Lądowisko przeznaczone jest dla jednego śmigłowca. Nie dopuszcza się wykonywania równoczesnych operacji startów i lądowań drugiego śmigłowca. Starty i lądowania statków powietrznych muszą odbywać się z jak najmniejszą uciążliwością dla środowiska. W przypadku przylotu konieczny jest wcześniejszy kontakt z zarządzającym lub użytkownikiem lądowiska.

1.9 Zarządzający / Użytkownik lądowiska:

PRONAR Sp. z o.o.

ul. Adama Mickiewicza 101A,

17-210 NAREW

Centrala tel. 85 681 63 29, 85 681 64 29 (w godzinach 07:00-15:00)

fax. 85 681 63 83, 85 682 71 10

LĄDOWISKO NAREW / HANGAR:

Tel./fax. 85 682 72 66, Kom. +48 507 085 963,+48 506 140 245

2. CHARAKTERYSTYKA LĄDOWISKA.

2.1 Główny kierunek startu / lądowania

- główny kierunek startu - 050° GEO
- główny kierunek lądowania - 230° GEO

2.2 Wymiary pola wzlotów:

Strefa końcowego podejścia i startu **FATO** wraz z zabezpieczeniem o wymiarach:

- długość 30 m.
- szerokość 30 m.

Strefa przyziemienia i utraty siły nośnej **TLOF** o wymiarach:

- okrąg o średnicy 15 m.

Strefa FATO może być dla lotów w dzień doraźnie powiększona wykorzystując umiejscowienie lądowiska na utwardzonym kostką betonową placu zakładu Pronar Sp. z o.o.

2.3 Oznaczenie pola wzlotów FATO i strefy przyziemienia TLOF

Oznaczenie FATO:

dla lotów wykonywanych w dzień - Biała linia krawędziowa wyznaczająca kwadrat 30 x 30 m.,

dla lotów w nocy - światła krawędziowe strefy końcowego podejścia i startu:

- białe światła w odstępach min. co 10 m. w odległości do 1 m. od krawędzi linii FATO zagłębione w płaszczyźnie lądowiska.

Oznaczenie TLOF:

dla lotów wykonywanych w dzień - oznaczona jest białą literą **H** (6 x 6 m.) wpisaną w okrąg o średnicy 15 m.

dla lotów w nocy – światła strefy przyziemienia i utraty siły nośnej:

- zielone w ilości 4 szt., usytuowane w rogach strefy, zagłębione w płaszczyźnie lądowiska.

Linia świateł głównego kierunku podejścia do lądowania:

- białe w ilości 6 szt. W odstępach co 5 m., na przedłużeniu osi głównego podejścia do lądowania.

2.4 Rodzaj nawierzchni:

FATO – nawierzchnia sztuczna, kostka betonowa szara.

TLOF – nawierzchnia sztuczna, kostka betonowa szara.

2.5 Dostępność środków ppoż.

Na terenie obiektu w pobliżu lądowiska znajdują się oznakowane punkty poboru wody (hydranty) . W hangarze znajdują się:

- agregat gaśniczy śniegowy AS 30/60 BC
- zestaw gaśniczy na wózku składający się z dwóch gaśnic proszkowych 12 kg. ABC i gaśnicy śniegowej 5 kg. BC
- gaśnica proszkowa na wózku 25 kg. ABC
- ręczna gaśnica proszkowa 4kg. ABC
- wąż pożarniczy o dł. 60 mb z łączem do hydrantu i końcówką.

2.6 Obsługa statków powietrznych

Obsługa statków powietrznych / techniczna śmigłowców:

- możliwość hangarowania
- tankowanie paliwem JET – A1

Powyższe po uzgodnieniu z zarządzającym lądowiskiem Narew.

2.7 Wjazd, brama oraz ogrodzenie, drogi dojazdowe.

Cały teren lądowiska tak jak i cały teren zakładu PRONAR Sp. z o.o.. ogrodzony jest konstrukcją betonową lub z blachy falistej o wysokości 1,6 m. W odległości 38 m. od FATO w linii głównego podejścia do lądowania znajduje się ogrodzenie o wysokości 1,6 m. z bramą wjazdową o szerokości 6 m. od wschodniej strony. Brama ta stanowi drogę zabezpieczenia dla pojazdów ratowniczych i ppoż. Od strony południowo - wschodniej (lewa strona w stosunku do głównego podejścia) jest ogrodzenie o wysokości 1,6 m. w odległości 20 m. od FATO. Poruszanie się po terenie zakładu PRONAR i dojazd do lądowiska jest możliwy przez bramę główną i drogami wewnętrznymi.

2.8 Przestrzeń powietrzna

Nad lądowiskiem znajduje się przestrzeń powietrzna klasy G, której służbę informacji powietrznej pełni FIS Olsztyn, częstotliwość 118,775 MHz, znak wywoławczy „OLSZTYN INFORMACJA”. W pobliżu lądowiska w odległości 32 km., kierunek geograficzny 310° znajduje się lotnisko aeroklubowe EPBK Białystok/Krywlany. (Białystok/Krywlany EPBK ATZ GND-5500ft). Częstotliwość 118,450MHz, znak wywoławczy „Białystok-Radio”.

Lądowisko położone jest w odległości 27 km. od granicy Rzeczypospolitej Polskiej, wzdłuż której wyznaczono Strefę Identyfikacji Obrony Powietrznej ADIZ sięgającą 15 km. w głąb kraju. Lądowisko „Narew” znajduje się poza strefą ADIZ, ale w odległości 12 km. od tej strefy. Loty w strefie ADIZ mogą się odbywać wcześniejszym złożeniu planu lotu. Na południowy wschód od lądowiska znajduje się strefa ograniczona (Restricted) EPR9 od GND do FL 100, bezpośrednio przylegająca do granicy i w strefie ADIZ. Na zachód od Białegostoku znajduje się strefa ograniczona (Restricted) EPR28 od GND do 4000 ft. W rejonie lądowiska nie ma stref zakazanych (Prohibited), ani niebezpiecznych (Danger). Aktualne zobrazowanie przestrzeni powietrznej podawane są w bieżącym AUP w sekcji uwagi. Szczegółowe informacje na temat aktywności poszczególnych tras i elementów przestrzeni powietrznej t.j. rzeczywistego czasu ich wykorzystania lub rezygnacji z wykonania lotów w danym dniu są dostępne w AMC Polska. Aktualne zobrazowanie graficzne przestrzeni powietrznej jest dostępne na stronie AMC Polska (<http://amc.pansa.pl>).

2.9 Charakterystyka przedpola:

Lądowisko „Narew” położone jest na ogrodzonym terenie zakładu produkcyjnego PRONAR Sp. z o.o. w Narwi. Lądowisko znajduje się na utwardzonym kostką betonową placu fabrycznym o szerokości (w odniesieniu do kier. lądowania) 90 m. i długości 250 m.

INSTRUKCJA OPERACYJNA LĄDOWISKA ŚMIGŁOWCOWEGO „NAREW”

Główne kierunki do lądowania i startu przechodzą nad niską trawiastą roślinnością pobliskich nieużytków rolnych. Lądowisko od przodu na kierunku 230° otoczone jest zabudowaniami fabrycznymi w odległości 150 m. od FATO. Z prawej strony od FATO na kierunku 300° i w odległości 25 m znajduje się hangar.

2.10 Wykaz i opis przeszkód na lądowisku (w odniesieniu do HRP)

L.p.	Rodzaj przeszkody	Wysokość m n.p.m.	Wysokość w m n.p.t.	Azymut	Odległość
1.	Komin ciepłowni	165 m	30 m	230°	350 m
2.	Budynki produkcyjne	150 m	12 m	230-330°	300-45 m
3.	Hangar	150 m	12 m	300°	25 m
4.	Drzewa	155 m	20 m	150°	80 m
5.	Maszt GSM	185 m	50 m.	280°	300 m
6.	ogrodzenie	137 m	1,6 m	050°	60 m

zał. „ wykaz przeszkód

2.11 Kierunek i wysokość kręgu

Do lądowania na kierunku 230° zalecany jest krąg lewy, nie niżej niż 150 m.

AGL, a po starcie na kierunku 050° zalecany jest krąg prawy, ze względu na bliskość masztu GSM. Przy wykonywaniu operacji lądowania i startu na głównych kierunkach , należy zwrócić uwagę na ogrodzenie terenu lądowiska o wysokości 1,6 m. w odległości 60 m. od HRP.

3. SYTUACJE SZCZEGÓLNE.

3.1 Sytuacje awaryjne podczas startu i lądowania:

W przypadku wystąpienia konieczności przerwania startu i natychmiastowego lądowania, należy wykorzystać płaski teren nieużytków zielonych znajdujący się na kierunku startu 050°, po północno-wschodniej stronie lądowiska. Teren też jest właściwy do wykorzystania podczas awarii napędu podczas podejścia do lądowania na kierunku 230° z wysokości powyżej 50m. W czasie awarii napędu śmigłowca w ostatniej fazie lądowania, należy lądować na wprost.

Wielkość utwardzonego placu pozwala na wydłużenie, w przypadkach awaryjnych, drogi lądowania z dobiegiem poza wyznaczoną strefę lądowiska.

3.2 Zasady wznowienia orientacji

W przypadku utraty orientacji geograficznej należy przejść na parametry maksymalnej długotrwałości lotu, zanotować czas i pozostałość paliwa, następnie nawiązać łączność z FIS Olsztyn znak wywoławczy „OLSZTYN INFORMACJA” na częstotliwości 118,775 MHz i poprosić o asystę nawigacyjną do lotniska zapasowego.

W przypadku utraty orientacji geograficznej w południowym rejonie lądowiska należy wykonać zakręt na kierunek geograficzny 360°, kontynuować lot do momentu odnalezienia rzeki Narew przepływającej na ogólnym kierunku W - E przez miejscowość Narew, w bezpośrednim sąsiedztwie lądowiska. Po odnalezieniu rzeki wykonać lot z jej widzialnością w kierunku wschodnim do miejscowości Narew. W przypadku niezauważenia rzeki kolejnym punktem orientacyjnym na kierunku północnym jest miasto Białystok.

W przypadku utraty orientacji geograficznej w północnym rejonie lądowiska należy wykonać zakręt na kierunek geograficzny 180°, kontynuować lot do momentu odnalezienia rzeki Narew przepływającej na ogólnym kierunku W - E przez miejscowość Narew, w bezpośrednim sąsiedztwie lądowiska. Po odnalezieniu rzeki wykonać lot z jej widzialnością w kierunku wschodnim do miejscowości Narew.

UWAGA : Szczególna ostrożność na kierunku 090°. Bliskość strefy ADIZ (12 km.) i granicy państwowej (27 km.) Zabrania się przekraczania granicy państwowej znajdującej się w odległości 27 km. od lądowiska NAREW na kierunku 090°. Przy średnich parametrach przelotowych jest to około 8 minut lotu.

3.3 Lądowiska / Lotniska zapasowe

Białystok / Krywlany EPBK (ATZ GND-5500ft) znak wywoławczy „Białystok-Radio”, częstotliwość 118,450MHz, kierunek 310°, odległość 32 km.

INSTRUKCJA OPERACYJNA LĄDOWISKA ŚMIGŁOWCOWEGO „NAREW”

3.4 Ograniczenia lokalne:

W trakcie wykonywania lotów w strefie lądowiska, podczas niekorzystnych warunków atmosferycznych, należy zwracać szczególną uwagę na bliskość granicy państwowej w odległości 27 km i na kierunku wschodnim od lądowiska

3.5 Wskaźnik kierunku wiatru

Podświetlany wskaźnik kierunku wiatru (rękaw) znajduje się na dachu hangaru. Na szczycie masztu wskaźnika jest czerwona lampa przeszkodowa.

4. POMOCY RADIONAWIGACYJNE

DVOR/DME Skupowo; ID: RUD, częstotliwość: 115,100 MHz (CH98X)

Kierunek od DVOR/DME Skupowo do lądowiska Narew 310°,

Odległość 15 km. Urządzenie znajduje się na granicy strefy ADIZ.

5. POMOC MEDYCZNA

<i>Lp</i>	<i>Nazwa jednostki</i>	<i>Telefon alarmowy</i>	<i>Czas dojazdu do lądowiska</i>	<i>Uwagi</i>
1	WSPR Białystok Zakład Pomocy Doraźnej (ZPD) Hajnówka	999, 112 (85) 683-20-42	21-22.min. *)	Dysponowanie dodatkowych Zespołów Ratownictwa Medycznego w zależności od potrzeb (ilości osób poszkodowanych realizuje Dyspozytor ZPD Hajnówka

6. POSTERUNEK POLICJI

INSTRUKCJA OPERACYJNA LĄDOWISKA ŚMIGŁOWCOWEGO „NAREW”

<i>Lp.</i>	<i>Nazwa jednostki</i>	<i>Telefony alarmowy</i>	<i>Czas dojazdu do lądowiska</i>	<i>uwagi</i>
1.	Komenda Powiatowa Policji Hajnówka	997 112 (85) 873-42-00	21-22 min. *)	

7. STRAŻ POŻARNA

<i>Lp.</i>	<i>Jednostka Ochrony Przeciwpożarowej</i>	<i>Telefon alarmowy</i>	<i>Pojazd ratowniczo-gaśniczy</i>	<i>Środki gaśnicze*)</i>	<i>Czas dojazdu do lądowiska</i>
<i>1</i>	<i>2</i>		<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
1.	OSP Narew	998 112	GBA 2,5/30/47	Woda + środek pianotwórczy, wydajność: zgodnie z parametrami pojazdu. Ratownicze narzędzia hydrauliczne.	7-8 min
2.	OSP Narew		GCBA6/32	Woda, wydajność: zgodnie z parametrami pojazdu.	7-8 min
3.	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce	998 112 (085) 682-95-91 Powiatowe Stanowisko Kierowania	GCBA 5/40	Woda + środek pianotwórczy, Wydajność: zgodnie z parametrami pojazdu.	21-22 min
			GCBA 9,5/64	Woda + środek pianotwórczy, Wydajność: zgodnie z parametrami pojazdu.	21-22 min
4.	OSP Trześcianka	998 112	GCBA 6/32	Woda, wydajność: zgodnie z parametrami pojazdu.	21-22 min

8. INFORMACJE ADMINISTRACYJNE

Właścicielem terenu pod lądowisko, zarządzającym lądowiskiem oraz użytkownikiem lądowiska jest: PRONAR Sp. z o.o.

adres: 17-210 Narew przy ulicy Mickiewicza 101a.

Tel. / fax. Centrala 85 681 63 29 / 85 681 63 83
85 681 64 29 / 85 682 71 10

Hangar / Lądowisko Tel./fax 85 682 72 66
Kom. 507 085 963 ,
506 140 245

9. ŁĄCZNOŚĆ Z AMC / ATS

Zmiana nr: 0	WYDANIE 27 LIPCA 2015	Strona 19/20
--------------	-----------------------	--------------

INSTRUKCJA OPERACYJNA LĄDOWISKA ŚMIGŁOWCOWEGO „NAREW”
--

AMC POLSKA (zespół ASM-2)

Tel. +48 22 574 57 32 Fax.+48 22 574 57 38

AMC POLSKA (zespół ASM-3)

Tel. +48 22 574 57 33 (do 5735) Fax.+48 22 574 57 37

Służba Informacji Powietrznej Sektor FIS Olsztyn,

Częstotliwość 118,775 MHz, znak wywoławczy „OLSZTYN INFORMACJA”

Tel. +48 22 574 55 88, Fax.+48 22 574 55 86,

e-mail: fis.okecie@pansa.pl

10. OSŁONA METEOROLOGICZNA

Osłonę meteorologiczną operacji lotniczych wykonywanych z Lądowiska NAREW zapewnia Centralne Biuro Prognoz Lotniczych -Meteorologiczne Biuro Nadzoru. Na lądowisku wykonywane są pomiary w zakresie ciśnienia, temperatury, prędkości i kierunku wiatru z wykorzystaniem urządzenia pomiarowego Vantage pro2plus firmy Davis Instruments/USA.

Dane kontaktowe do Centralnego Biura Prognoz Meteorologicznych - Meteorologicznego Biura Nadzoru:

Tel. +48 22 569 45 92

+48 22 569 45 84

+48 22 846 06 82

+48 503 122 805

Fax. +48 22 846 38 18

Informacje meteorologiczne (m.in. METAR, TAF, SIGNIFICANT do 700 Pa , GAMET , itd.) dostępne są poprzez stronę internetową www.imgw.pl w zakładce „Awiacja”. Dodatkowo dostępne są obrazy radarowe z telefonów komórkowych, podając adresy zakładek: m.pogodynka.pl/radarlot/ lub m.latanie.pogodynka.pl

ZARZĄDZAJĄCY

Zmiana nr: 0	WYDANIE 27 LIPCA 2015	Strona 20/20
---------------------	------------------------------	---------------------

INSTRUKCJA OPERACYJNA LĄDOWISKA ŚMIGŁOWCOWEGO „NAREW”

Instrukcję opracował:
mgr inż. Marek Zienkiewicz
inst..pilot śmigłowcowy
PRONAR Sp.z o.o.
Tel. +48 506 140 245
+48 507 085 963

.....
Imię i nazwisko / pieczęć